

ODDĚLENÍ KULTUROLOGIE – ÚSTAV ETNOLOGIE STUDIJNÍ OBOR KULTUROLOGIE FILOZOFICKÁ FAKULTA UNIVERZITY KARLOVY

Autorka práce: Anna Gromovová

Název práce: *Průkopníci české abstraktní fotografie Jaroslav Rössler a Jaromír Funke / Jaroslav Rössler and Jaromír Funke, the pioneers of the Czech abstract photography*

Oponentka práce: PhDr. Petra Hoftichová

Vedoucí práce: PhDr. Barbora Půtová, Ph.D. et Ph.D.

POSUDEK VEDOUCÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

TÉMA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Předmětem bakalářské práce je teoretická analýza života a díla průkopníků české fotografické abstrakce – Jaroslava Rösslera a Jaromíra Funkeho. Aspirantka v bakalářské práci usiluje postihnout vývoj abstraktní fotografické tvorby na příkladu doposud neuplatněné komparace děl a životních osudů Rösslera a Funkeho.

KONCEPCE A STRUKTURA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Charakteristickým rysem bakalářské práce je snaha systematicky vyložit médium fotografie a fenomén abstraktní fotografie. Zvláštní prostor je přitom vymezen díly Rösslera a Funkeho. V první části bakalářské práce aspirantka věnuje pozornost dějinám fotografie. V této části upozorňuje na nezanedbatelnou skutečnost, zdali lze fotografii vůbec považovat za umění, případně stanovit hranici mezi amatérskou a profesionální fotografií. Proto i uvádí, že „*je těžké nalézt hranici mezi amatérským a profesionálním, mezi primitivním a sofistikovaným – taková hranice zde postrádá smysl*“ (Gromovová 2014: 10). Dále autorka přistupuje k problematice abstraktní fotografie. Nefigurativní počátky fotografie, chceme-li abstraktní, hledá „*ve snímcích vycházejících z okultismu, teosofie, antroposofie a různých esoterických a hermetických směrů*“ (Gromovová 2014: 11). Aspirantka odhaluje i snahu zpochybnit sousloví abstraktní fotografie a nemožnost její existence. V ohnisku zájmu další kapitoly stojí česká fotografická scéna, její tendence a osobnosti. Aspirantka neopomíjí ani roli Devětsilu nebo Bauhausu, neboť česká fotografická avantgarda byla „*široce otevřena mezinárodním kontaktům a různé vlivy nejenom absorbovala, ale také vyzařovala*“ (Gromovová 2014: 19).

Převážnou část bakalářské práce však tvoří analýza osobností a děl Rösslera a Funkeho. Čtenář je postupně seznamován s učednickými léty Rösslera, jeho vstupem do Devětsilu, pobytem v Paříži nebo válečnými léty, byť až v 80. letech 20. století se „*konečně dočkal mezinárodního uznání. Jeho fotografie se dostaly do mnoha veřejných i soukromých sbírek v Evropě i ve Spojených státech. Jeho tvorba budila nesmírný údiv.*“ (Gromovová 2014: 33) Aspirantka však přistupuje i ke konkrétním projevům jeho abstraktní tvorby, jejíž vrchol představují „*světelné abstrakce z let 1923 až 1925. Jedná se o fotografie trojrozměrně působících světelných obrazců na tmavém pozadí*“ (Gromovová 2014: 37). Nalézá souvislosti se zahraniční tvorbou: „*Rösslerovy práce připomínají fotogramy Christiana Schada, Man Raye či Lászla Moholy-Nagye, jsou to však klasické fotografie vytvořené fotoaparátem.*“ (Gromovová 2014: 37) K osobnosti Funkeho přistupuje aspirantka analogicky. Rozpracovává však i jeho přátele, kteří ovlivnili tvářnost Funkeho díla. Podobně jako Rössler se zaměřil na účinky světla a stínu, kdy jednotlivé předměty „*vytvářejí pouze působivou, novátorskou a převratnou kompozici černých, bílých a šedých tónů*“ (Gromovová 2014: 59). V poslední komparativní kapitole jsou uvedeny podobnosti i odlišnosti díla obou autorů. „*Jaromír Funke byl teoretik, extrémní purista. Jeho hlavní zásadou byla čistota média a těžištěm jeho tvorby bylo zkoumání specifiky fotografie. Jaroslav Rössler nebyl purista, nezaujímal ve věci specifiky fotografie apriorní stanovisko a používal nejrůznější techniky a postupy.*“ (Gromovová 2014: 64)

Volba tématu:

1. Mimořádně aktuální
- 2. Aktuální pro danou oblast**
3. Užitečné a prospěšné
4. Standardní úroveň
5. Neobvyklé

Cíl práce a jeho naplnění:

- 1. Vhodně zvolený cíl, který byl naplněn**
2. Vhodně zvolený cíl, který byl částečně naplněn
3. Vhodně zvolený cíl, který nebyl naplněn
4. Nevhodně zvolený cíl

Struktura práce:

1. Originální – zdařilá
- 2. Logická – systémová**
3. Logická – tradiční
4. Pro dané téma tradiční
5. Pro dané téma nevhodná

Práce s literaturou:

1. Vynikající, použity dosud neběžné prameny
- 2. Velmi dobrá, použity nejnovější dostupné prameny**
3. Dobrá, běžně dostupné prameny
4. Slabá, zastaralé prameny

Vybavení práce (data, tabulky, grafy, přílohy):

1. Mimořádné, funkční
- 2. Velmi dobré, funkční**
3. Odpovídá nutnému doplnění textu
4. Nedostačující

Přínosy bakalářské práce:

1. Originální, inspirativní názory
- 2. Ne zcela běžné názory**
3. Vlastní názor argumentačně podpořený
4. Vlastní názor chybí

Formální stránka:

1. Výborná
- 2. Velmi dobrá**
3. Přijatelná
4. Nevyhovující

Jazyková stránka:

1. Stylistika
  - a) výborná
  - b) velmi dobrá**
  - c) dobrá
  - d) nevyhovující
2. Gramatika
  - a) výborná**
  - b) velmi dobrá
  - c) dobrá
  - d) nevyhovující

Návrh hodnocení bakalářské práce:

- 1. Výborná**
2. Velmi dobrá
3. Přijatelná
4. Nevyhovující

OTÁZKY K OBHAJOBĚ

V průběhu obhajoby bude aspirantka vyzvána, aby se vyjádřila, zdali zamýšlí dané téma dále rozpracovat?

CELKOVÉ HODNOCENÍ

Obecně je možné konstatovat, že bakalářská práce splňuje požadavky kladené na odborné i obsahové parametry bakalářské práce. Autorka formulovala cíl své práce a podřídila mu celkovou koncepci i metodiku zpracování jednotlivých kapitol. Přínos práce lze spatřovat ve zpracování problematiky, které schází obsáhlejší odborné i teoretické zakotvení. Za faktory,

jež snižují kvalitu bakalářské práce, považují absenci práce s původními prameny, například korespondencí.

Doporučuji bakalářskou práci Anny Gromovové k obhajobě.

V Praze 2. 9. 2014

PhDr. Barbora Půtová, Ph.D. et Ph.D.